HADİS METİNLERİ

1

عَنْ أَبِى هُرَيْرَةَ أَنَّ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ:" كُلُّ أُمَّتِى يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ اِلَّا مَنْ أَبٰى" قَالُوا: يَا رَسُولَ اللهِ، وَ مَنْ يَأْبٰى؟ قَالَ: "مَنْ أَطَاعَنِى دَخَلَ الْجَنَّةَ، وَمَنْ عَصَانِى فَقَدْ أَبٰى".

Ebu Hüreyre’nin naklettiğine göre Resulullah (sav) şöyle buyurdu: *“Yüz çevirenler dışında bütün ümmetim cennete girer.”* Ey Allah’ın Resulü! Yüz çevirenler kimlerdir? diye sorulunca Peygamber (sav): *“Kim bana itaat ederse cennete girer, kim de bana karşı gelirse (cennete girmekten) yüz çevirenlerden olur.”* buyurdu.

(Buhari, “İtisam”, 2)

2

عَنْ اِبْنِ مَسْعُودٍ أَنَّ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ سَلَّمَ قَالَ: "... مَنْ يُطِعِ اللّٰهَ وَ رَسُولَهُ فَقَدْ رَشَدَ، وَ مَنْ يَعْصِهِمَا فَإِنَّهُ لاَ يَضُرُّ إِلاَّ نَفْسَهُ، وَ لاَ يَضُرُّ اللّٰهَ شَيْئًا".

İbni Mesud’dan nakledildiğine göre Resulullah (sav) şöyle buyurdu: *“... Kim Allah’a ve Resulü’ne itaat ederse doğru yolu bulmuştur. Kim onlara isyan ederse ancak kendisine zarar verir. Allah’a hiçbir şekilde zarar veremez.”*

(Ebu Davud, “Salat”, 228)

3

قَالَ الْعِرْبَاضُ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ سَلَّمَ: "أُوصِيكُم بِتَقْوَى اللهِ
والسَّمْعِ وَالطَّاعَةِ وَإِنْ عَبْدًا خَبَشِيًّا، فَإِنَّهُ مَنْ يَعِشْ مِنْكُمْ بَعْدِى فَسَيَرَى
اِخْتِلَافًا كَثِيرًا، فَعَلَيْكُمْ بِسُنَّتِي وَسُنَّةِ الخُلَفَاءِ، الْمَهْدِيِّينَ الرَّاشِدِينَ،
تَمَسَّكُوا بِهَا وَعَضُّوا عَلَيْهَا بِالنَّوَاجِذِ، وَإِيَّاكُمْ وَمُحْدَثَاتِ الْأُمُورِ، فَإِنَّ كُلَّ
مُحْدَثَةٍ بِدْعَةٌ، وكُلَّ بِدْعَةٍ ضَلَالَةٌ."

İrbaz'ın naklettiğine göre Resulullah (sav) şöyle buyurdu: *"Size Allah'a karşı gelmekten sakınıp saygılı davranmanızı, başınıza bir Habeşli köle bile geçse onu dinleyip itaat etmenizi tavsiye ederim. Çünkü içinizden kim benden sonra yaşayacak olursa pek çok ihtilaf görecektir. O zaman size benim sünnetime ve doğru yolda olan Hulefayıraşidin'in uygulamalarına sarılmak düşer. Siz bu sünnetlere azı dişlerinizle ısırırcasına sımsıkı tutunun. Sonradan ortaya çıkan bidatlerden şiddetle kaçının! Çünkü sonradan ortaya çıkan her şey bidattir, her bidat de doğru yoldan sapmak demektir."*

(Ebu Davud, "Sünnet", 6)

4

قَالَتْ عَائِشَةُ رَضِىَ اللهُ عَنْهَا: "صَنَعَ النَّبِيُّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ شَيْئًا
تَرَخَّصَ فِيهِ وَ تَنَزَّهَ عَنْهُ قَوْمٌ، فَبَلَغَ ذٰلِكَ النَّبِيَّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ،
فَحَمِدَ اللهَ وَ أَثْنَى عَلَيْهِ ثُمَّ قَالَ: "مَا بَالُ أَقْوَامٍ يَتَنَزَّهُونَ عَنِ الشَّيْءِ
أَصْنَعُهُ، فَوَاللهِ إِنِّى لَأَعْلَمُهُمْ بِاللهِ، وَأَشَدُّهُمْ لَهُ خَشْيَةً."

Aişe (ra) dedi ki: Nebi (sav) bir şey yaptı ve bunun yapılmasına ruhsat verdi. Ancak bir grup Müslüman onu yapmak istemedi. Bu durum Nebi'ye (sav) ulaşınca o, Allah'a hamdüsena ettikten sonra şöyle buyurdu: *"Bazılarına ne oluyor ki benim yaptığım bir şeyi yapmaktan çekiniyorlar. Allah'a yemin ederim ki Allah'ı onlardan daha iyi bilir ve Allah'tan onlardan çok daha fazla korkarım."*

(Buhari, "İtisam", 5)

5

سُئِلَ عَبْدَ اللّٰهِ بْنَ عُمَرَ، فَقَالَ: "يَا أَبَا عَبْدِ الرَّحْمٰنِ إِنَّا نَجِدُ صَلَاةَ الْخَوْفِ، وَصَلَاةَ الْحَضَرِ فِى الْقُرْآنِ، وَلَا نَجِدُ صَلَاةَ السَّفَرِ؟" فَقَالَ عَبْدُ اللّٰهِ ابْنُ عُمَرَ: "يَابْنَ أَخِى، إِنَّ اللّٰهَ بَعَثَ إِلَيْنَا مُحَمَّدًا صَلَّى اللّٰهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَلَا نَعْلَمُ شَيْئًا، فَإِنَّمَا نَفْعَلُ كَمَا رَأَيْنَاهُ يَفْعَلُ."

Abdullah bin Ömer, kendisine "Biz Kur'an'da korku ve hazar namazını (barış zamanında kılınan namaz) bulduğumuz hâlde (niçin) sefer namazını bulamıyoruz?" diye sorulduğunda "Biz bir şey bilmezken Allah bize Muhammed'i gönderdi ve biz de onun ne yaptığını görmüşsek öyle yapıyoruz." cevabını verdi.

(İmam Malik, "Kasru's-Salat", 2)

6

عَنْ أَبِى هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، قَالَ: "دَعُونِى مَا تَرَكْتُكُمْ، إِنَّمَا هَلَكَ مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ بِسُؤَالِهِمْ وَاخْتِلَافِهِمْ عَلَى أَنْبِيَائِهِمْ، فَإِذَا نَهَيْتُكُمْ عَنْ شَيْءٍ فَاجْتَنِبُوهُ، وَإِذَا أَمَرْتُكُمْ بِأَمْرٍ فَأْتُوا مِنْهُ مَا اسْتَطَعْتُمْ."

Ebu Hüreyre'nin bildirdiğine göre Nebi (sav) şöyle buyurmuştur: *"Sizi bıraktığım konularda siz de beni kendi hâlime bırakınız. Sizden öncekilerin helak oluş sebebi, (gereksiz) soru sormaları ve peygamberlerine muhalefet etmeleridir. Size bir şeyi yasakladığımda ondan mutlaka kaçınınız, bir şeyi emrettiğimde ise gücünüzün yettiği nispette onu yerine getiriniz."*

(Buhari, "İtisam", 2)

7

عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللّٰهِ قَالَ رَسُولُ اللّٰهَ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "إِنَّ اللّٰهَ لَمْ يَبْعَثْنِى مُعَنِّتًا، وَلَا مُتَعَنِّتًا، وَلٰكِنْ بَعَثَنِى مُعَلِّمًا مُيَسِّرًا."

Cabir bin Abdullah'tan nakledildiğine göre Resulullah (sav) şöyle buyurdu: *"Allah beni insanlara zorlayıcı ve onların kötülüklerini isteyen biri olarak göndermedi. Allah, beni öğretici ve kolaylaştırıcı olarak gönderdi."*

(Müslim, "Talak", 29)

8

عَنْ أَبِى هُرَيْرَةَ، عَنْ رَسُولِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ قَالَ: ”مَنْ أَطَاعَنِى فَقَدْ أَطَاعَ اللهَ، وَمَنْ عَصَانِى فَقَدْ عَصَى اللهَ...“

Ebu Hüreyre'den nakledildiğine göre Allah Resulü (sav) şöyle buyurmuştur: *"Bana itaat eden, Allah'a itaat etmiştir. Bana isyan eden de Allah'a isyan etmiştir..."*

(Müslim, "İmare", 33)

9

قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ سَلَّمَ: ” تَرَكْتُ فِيكُمْ أَمْرَيْنِ لَنْ تَضِلُّوا مَا تَمَسَّكْتُمْ بِهِمَا: كِتَابَ اللهِ، وَسُنَّةَ نَبِيِّهِ.“

Resulullah (sav) şöyle buyurdu: *"Size iki şey bırakıyorum, onlara sımsıkı sarıldığınız sürece yolunuzu şaşırmayacaksınız: Allah'ın Kitabı ve Peygamber'in sünneti."*

(İmam Malik, "Kader", 3)

10

عَنْ جَابِرٍ قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: ”فَإِنَّ أَصْدَقَ الْحَدِيثِ كِتَابُ اللهِ، وَإِنَّ أَفْضَلَ الْهَدْيِ هَدْىُ مُحَمَّدٍ، وَشَرَّ الْأُمُورِ مُحْدَثَاتُهَا، وَكُلَّ بِدْعَةٍ ضَلَالَةٌ.“

Cabir'den nakledildiğine göre Resulullah (sav) şöyle buyurdu: *"Sözün en doğrusu Allah'ın Kitabı ve hayat tarzının en güzeli de Hz. Muhammed'in hayat tarzıdır. İşlerin en kötüsü sonradan ihdas edilendir. Her bidat de yoldan sapmaktır."*

(Ahmed bin Hanbel, *el-Müsned*, 22/237)

1

عَنْ أَبِى هُرَيْرَةَ قَالَ: كَانَ أَهْلُ الْكِتَابِ يَقْرَءُونَ التَّوْرَاةَ بِالْعِبْرَانِيَّةِ، وَيُفَسِّرُونَهَا بِالْعَرَبِيَّةِ لِأَهْلِ الْإِسْلَامِ، فَقَالَ رَسُولُ اللّٰهِ (صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَ سَلَّمْ) : "لاَ تُصَدِّقُوا أَهْلَ الْكِتَابِ وَلاَ تُكَذِّبُوهُمْ، وَقُولُوا: ﴿آمَنَّا بِالَّذِى أُنْزِلَ اِلَيْنَا وَاُنْزِلَ اِلَيْكُمْ﴾ الآيَةَ.

Ebu Hüreyre anlatıyor: *Ehlikitap (Yahudiler) Tevrat'ı İbranice olarak okuyorlar, Arapça olarak Müslümanlara açıklıyorlardı. Bunun üzerine Allah Resulü şöyle dedi: "Siz Ehlikitabı (Yahudileri) ne tasdik edin ne de yalanlayın. (Ancak) şöyle deyin: "Biz, bize indirilene de size indirilene de iman ettik." (Ankebut suresi 46)*

(Buhari, "İtisam", 25)

2

عَنْ أَنَسٍ عَنْ النَّبِيِّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَ سَلَّمَ قَالَ: "لاَ يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتَّى يُحِبُّ لِأَخِيهِ مَا يُحِبُّ لِنَفْسِهِ. "

Enes bin Malik'ten rivayet edildiğine göre Nebi (sav) şöyle buyurmuştur: *"Sizden biriniz, kendisi için istediğini din kardeşi için de istemedikçe tam iman etmiş sayılmaz."*

(Buhari, "İman", 7)

3

سَمِعْتُ جَابِرًا يَقُولُ: سَمِعْتُ النَّبِىَّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ:

"إِنَّ بَيْنَ الرَّجُلِ وَبَيْنَ الشِّرْكِ وَالْكُفْرِ تَرْكَ الصَّلَاةِ."

Cabir, Nebi'nin (sav) şöyle buyurduğunu rivayet etti: *"Gerçekten kişi ile şirk ve küfrün arasında namazı terk etmek vardır."*

(Müslim, "İman", 134)

4

عَنْ أَنَسٍ عَنْ النَّبِيِّ اللهِ صَلَّي اللهُ عَلَيْهِ وَ سَلَّمَ قَالَ : "ثَلاَثٌ مَنْ كُنَّ فِيهِ وَجَدَ بِهِنَّ حَلاَوَةَ الْإِيمَانِ. مَنْ كَانَ اللّٰهُ وَ رَسُولُهُ أَحَبَّ إِلَيهِ مِمَّا سِوَاهُمَا وَ أَنْ يُحِبَّ الْمَرْءَ لاَ يُحِبُّهُ إِلاَّ لِلّٰهِ وَ أَنْ يَكْرَهَ أَنْ يَعُودَ فِي الْكُفْرِ بَعْدَ أَنْ أَنْقَذَهُ اللّٰهُ مِنْهُ، كَمَا يَكْرَهُ أَنْ يُقْذَفَ فِي النَّارِ."

Enes bin Malik'ten nakledildiğine göre Nebi (sav) şöyle buyurdu: *"Üç şey vardır ki bunlar kimde olursa o kişi imanın tadını bulur. Allah ve Resul'ünü her şeyden daha çok sevmek, sevdiğini sadece Allah için sevmek ve Allah inkârdan kurtardıktan sonra tekrar inkâr etmekten, ateşe atılmaktan korktuğu gibi korkmak."*

(Müslim, "İman", 43)

5

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ : قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّي اللّٰهُ عَلَيْهِ وَ سَلَّمَ : "مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَ الْيَوْمِ اللآخِرِ فَلْيَقُلْ خَيْرًا أَوْ لِيَصْمُتْ وَ مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ فَلاَ يُؤْذِ جَارَهُ وَ مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيُكْرِمْ ضَيْفَهُ."

Ebu Hüreyre, Resulullah'ın (sav) şöyle buyurduğunu rivayet etti: *"Allah'a ve ahiret gününe inanan ya faydalı söz söylesin ya da sussun. Allah'a ve ahiret gününe inanan komşusuna rahatsızlık vermesin. Allah'a ve ahiret gününe inanan misafirine ikram etsin."*

(Buhari, "Nikâh", 80)

6

عَنِ ابْنِ عُمَرَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: " أَيُّمَا رَجُلٍ مُسْلِمٍ أَكْفَرَ رَجُلاً مُسْلِمًا فَإِنْ كَانَ كَافِرًا وَإِلاَّ كَانَ هُوَ الْكَافِرَ ."

İbni Ömer'den nakledildiğine göre Resulullah (sav) şöyle buyurdu: *"Bir Müslüman, bir Müslüman'a 'kâfir' dediğinde şayet o gerçekte kâfirse (söz yerini bulmuş) olur. Fakat eğer o kâfir değilse bunu söyleyen kendisi kâfir olur."*

(Ebu Davud, "Sünnet", 15)

7

عَنْ أَنَسٍ، قَالَ: كَانَ النَّبِيُّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَدْعُو، يَقُولُ: "اَللّٰهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْعَجْزِ وَالْكَسَلِ، وَالْبُخْلِ وَالْهَرَمِ، وَالْقَسْوَةِ وَالْغَفْلَةِ، وَالذِّلَّةِ وَالْمَسْكَنَةِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنَ الْفَقْرِ وَالْكُفْرِ، وَالشِّرْكِ وَالنِّفَاقِ، وَالسُّمْعَةِ وَالرِّيَاءِ..."

Enes'ten nakledildiğine göre Nebi (sav) şöyle dua ederdi: *"Allah'ım; acizlikten, tembellikten, cimrilikten, ihtiyarlıktan, katı kalplilikten, gafletten, zillet ve miskinlikten sana sığınırım. Fakirlikten, küfürden, şirkten, münafıklıktan, görsün ve duysunlar diye yapılan amelden sana sığınırım…"*

(İbni Hibban, es-Sahih, 3/300)

8

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "اَلْإِيمَانُ بِضْعٌ وَسَبْعُونَ شُعْبَةً، فَأَفْضَلُهَا قَوْلُ لَا اِلٰهَ إِلَّا اللهُ، وَأَدْنَاهَا إِمَاطَةُ الْأَذَى عَنِ الطَّرِيقِ، وَالْحَيَاءُ شُعْبَةٌ مِنَ الْإِيمَانِ."

Ebu Hüreyre'den rivayet edildiğine göre Allah Resulü (sav) şöyle buyurmuştur: *"İmanın yetmiş küsur şubesi vardır. Bunların en üstünü 'Lâ ilâhe illallah (Allah'tan başka ilah yoktur.)' sözüdür. En alt derecesi ise yoldaki eziyet veren şeyleri kaldırmaktır. Hayâ da imanın bir şubesidir."*

(Müslim, "İman", 58)

9

حَدَّثَنَا أَنَسُ بْنُ مَالِكٍ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، وَمُعَاذٌ رَدِيفُهُ
عَلَى الرَّحْلِ، قَالَ: "يَا مُعَاذَ بْنَ جَبَلٍ"، قَالَ: لَبَّيْكَ يَا رَسُولَ اللهِ وَسَعْدَيْكَ،
قَالَ: "يَا مُعَاذُ"، قَالَ: لَبَّيْكَ يَا رَسُولَ اللهِ وَسَعْدَيْكَ ثَلاَثًا، قَالَ: "مَا مِنْ
أَحَدٍ يَشْهَدُ أَنْ لَا اِلٰهَ إِلَّا اللهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللهِ، صِدْقًا مِنْ قَلْبِهِ،
إِلَّا حَرَّمَهُ اللهُ عَلَى النَّارِ..."

Enes bin Malik'ten nakledildiğine göre Resulullah (sav) binitiyle giderken arkasında oturan Muaz'a seslendi: *"Ey Muaz bin Cebel!". Muaz "Buyur ya Resulallah! Emret!" diyerek cevap verdi. Hz. Peygamber tekrar "Ey Muaz!" diye seslendi. Muaz "Buyur ya Resulallah! Emret!" dedi. Bu durum üç defa tekrarlandı. Daha sonra Allah Resulü şöyle buyurdu: "Kim kalbiyle tasdik ederek Allah'tan başka ilah olmadığına ve Muhammed'in Allah'ın Resulü olduğuna şehadet ederse Allah ona cehennemi haram kılar…"*

(Buhari, "İlim", 49)

10

عَنْ أَبِى هُرَيْرَةَ (رَضِىَ اللهُ عَنْهُ) أَنَّ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ سَلَّمَ قَالَ
"مَنْ قَالَ لاَ اِلٰهَ إِلاَّ اللهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ
عَلَى كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ (فِى يَوْمٍ) مِائَةَ مَرَّةٍ كَانَتْ لَهُ عَدْلَ عَشْرِ رِقَابٍ،
وَكُتِبَتْ لَهُ مِائَةُ حَسَنَةٍ، وَمُحِيَتْ عَنْهُ مِائَةُ سَيِّئَةٍ، وَكَانَتْ لَهُ حِرْزًا مِنَ
الشَّيْطَانِ يَوْمَهُ ذٰلِكَ حَتَّى يُمْسِىَ، وَلَمْ يَأْتِ أَحَدٌ بِأَفْضَلَ مِمَّا جَاءَ إِلاَّ
رَجُلٌ عَمِلَ أَكْثَرَ مِنْهُ."

Ebu Hüreyre'den (ra) nakledildiğine göre Allah Resulü (sav) şöyle buyurmuştur: *"Kim (günde) yüz defa 'Lâ ilâhe illâllâhü vahdehû lâ şerîke leh, lehü'l-mülkü ve lehü'l-hamdü ve hüve alâ külli şey'in kadîr.' (Allah'tan başka ilâh yoktur, O'nun hiçbir ortağı yoktur, mülk O'nundur ve hamd O'nadır. O'nun her şeye gücü yeter.) derse bu, o kimse için on köleyi azat etme sevabına denktir. Ona yüz iyilik yazılır ve yüz günahı silinir. (Bu söyledikleri) o günün akşamına kadar onun için şeytana karşı bir sığınak olur. Bundan daha fazlasını yapan kişiden başka hiç kimse onun bu yaptığından daha faziletli bir iş yapamaz."*

(Buhari, "Daavat", 64)

1

قَالَ الْحَسَنُ بْنُ عَلِى حَفِظْتُ مِنْ رَسُولِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ سَلَّمَ:

”دَعْ مَا يَرِيبُكَ فَإِنَّ الصِّدْقَ طُمَأْنِينَةٌ وَ إِنَّ الْكَذِبَ رِيبَةٌ.“

Hasan bin Ali, Resulullah'tan (sav) şöyle ezberlediğini söyledi: *"Sana şüphe vereni bırak, şüphe vermeyene bak. Gönül doğruluktan huzur bulur, yalandan şüphe duyar."*

(Tirmizi, "Kıyamet", 60)

2

عَنْ أَبِى هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ سَلَّمَ:

”مِنْ حُسْنِ إِسْلَامِ الْمَرْءِ تَرْكُهُ مَا لَا يَعْنِيهِ.“

Ebu Hüreyre'den nakledildiğine göre Resulullah (sav) şöyle buyurdu: *"Kişinin kendini ilgilendirmeyen şeylerle meşguliyeti terk etmesi iyi Müslüman olduğunun göstergesidir."*

(İmam Malik, "Hüsnü'l-Huluk", 3)

3

عَنْ أَنَسِ ابْنِ مَالِكٍ أَنَّ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ سَلَّمَ قَالَ:

”لَا تَبَاغَضُوا وَلَا تَحَاسَدُوا وَلَا تَدَابَرُوا. وَكُونُو عِبَادَ اللهِ إِخْوَانًا. وَ لَا يَحِلُّ لِمُسْلِمٍ أَنْ يَهْجُرَ أَخَاهُ فَوْقَ ثَلَاثٍ.“

Enes bin Malik'ten nakledildiğine göre Resulullah (sav) şöyle buyurdu: *"Birbirinize kin gütmeyin, haset etmeyin, sırt çevirmeyin. Ey Allah'ın kulları, kardeş olun. Bir Müslüman'a kardeşine üç günden fazla küs kalması helal değildir."*

(Müslim, "Birr ve Sıla", 23)

4

عَنْ سُفْيَانِ بْنِ عَبْدِ اللهِ الثَّقَفِى قَالَ: قُلْتُ يَا رَسُولَ اللهِ: قُلْ لِى فِى الْإِسْلَامِ قَوْلًا لَا أَسْأَلُ عَنْهُ أَحَدًا بَعْدَكَ قَالَ: "قُلْ آمَنْتُ بِاللهِ فَاسْتَقِمْ."

Süfyan bin Abdullah es-Sekafi'den nakledildiğine göre o şöyle dedi: "Ya Resullallah! Bana İslam'ı öyle bir anlat ki senden sonra başkasına sormayayım." Resullullah da (sav) şöyle buyurdu: *"Allah'a inandım de ve dürüst ol."*

(Müslim, "İman", 62)

5

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ سَلَّمَ:
"لَا ضَرَرَ وَ لَاضِرَرَ."

İbni Abbas'tan nakledildiğine göre Resulullah (sav) şöyle buyurdu: *"Zarara uğramak da zarara zararla karşılık vermek de yoktur."*

(Ahmed bin Hanbel, *el-Müsned*, 5/55)

6

عَنْ أَبِى بَرْزَةَ قَالَ: يَا نَبِىَّ اللهِ، عَلِّمْنِى شَيْئًا أَنْتَفِعُ بِهِ. قَالَ:
"اِعْزِلِ الْأَذَى عَنْ طَرِيقِ الْمُسْلِمِينَ."

Ebu Berze şöyle dedi: "Ya Nebiyyallah! Bana faydalanacağım bir şey öğret." Resulullah (sav) şöyle buyurdu: *"Müslümanların yolundan eziyet veren şeyi kaldır."*

(Müslim, "Birr ve Sıla", 131)

7

عَنِ ابْنِ عُمَرَ، أَنَّ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ خَطَبَ النَّاسَ
يَوْمَ فَتْحِ مَكَّةَ، فَقَالَ: " يَا أَيُّهَا النَّاسُ، إِنَّ اللهَ قَدْ أَذْهَبَ عَنْكُمْ عُبِّيَّةَ
الجَاهِلِيَّةِ وَتَعَاظُمَهَا بِآبَائِهَا، فَالنَّاسُ رَجُلَانِ: بَرٌّ تَقِيٌّ كَرِيمٌ عَلَى
اللهِ، وَفَاجِرٌ شَقِيٌّ هَيِّنٌ عَلَى اللهِ، وَالنَّاسُ بَنُو آدَمَ، وَخَلَقَ اللهُ آدَمَ مِنْ
تُرَابٍ".

İbni Ömer'den rivayet edildiğine göre Resulullah (sav), Mekke'nin fethi günü insanlara hitap ederek şöyle buyurmuştur: *"Ey İnsanlar! Allah sizden cahiliye gururunu ve atalarla övünme âdetini gidermiştir. İnsanlar iki gruptur: İyi, takva sahibi ve Allah katında değerli kişi; günahkâr, bedbaht ve Allah katında değersiz kişi. İnsanlar, Âdem'in çocuklarıdır ve Allah, Âdem'i topraktan yaratmıştır."*

(Tirmizi, "Menakıb", 74)

8

عَنْ أَبِى هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ سَلَّمْ :
"إِنَّمَا بُعِثْتُ لِأُتَمِّمَ صَالِحَ الْأَخْلَاقِ".

Ebu Hüreyre'nin rivayet ettiğine göre Resulullah (sav) şöyle buyurmuştur: *"Ben, güzel ahlâkı tamamlamak (uygulamak) için gönderildim."*

(Ahmed bin Hanbel, el-Müsned, 14/513)

9

عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِى طَالِبٍ عَنْ رَسُولِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ سَلَّمَ ، أَنَّهُ كَانَ إِذَا قَامَ إِلَى الصَّلاَةِ قَالَ: "... وَاهْدِنِى لِأَحْسَنِ الْأَخْلَاقِ، لاَ يَهْدِى لِأَحْسَنِهَا إِلاَّ أَنْتَ، وَاصْرِفْ عَنِّى سَيِّئَهَا، لاَ يَصْرِفُ عَنِّى سَيِّئَهَا إِلاَّ أَنْتَ..."

Ali bin Ebu Talib'ten rivayet edildiğine göre Resulullah (sav) namaza kalktığında şöyle dua ederdi: *"... (Allah'ım!) Beni güzel ahlâka eriştir. Senden başka güzel ahlâka eriştirecek yoktur. Kötü ahlâkı benden uzaklaştır. Senden başka kötü ahlâkı benden uzaklaştıracak yoktur..."*

(Müslim, "Müsafirin", 201)

10

عَنْ أَبِى هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ سَلَّمْ :

"أَكْمَلُ الْمُؤْمِنِينَ إِيمَانًا أَحْسَنُهُمْ خُلُقًا."

Ebu Hüreyre'den rivayet edildiğine göre Resulullah (sav) şöyle buyurmuştur: *"Müminlerin iman bakımından en mükemmeli ahlâk bakımından en güzel olanıdır."*

(Ebu Davud, "Sünnet", 15)

1

عَنْ عُثْمَانَ رَضِىَ اللّٰهُ عَنْهُ، عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ:
"خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَعَلَّمَهُ."

Osman (ra), Nebi'nin (sav) şöyle buyurduğunu nakletti: *"Sizin en hayırlınız Kur'an'ı öğrenen ve öğretendir."*

(Buhari, "Fezailül Kur'an", 15)

2

عَنْ أَبِى الدَّرْدَاءِ قَالَ: فَإِنِّى سَمِعْتُ رَسُولَ اللّٰهِ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: "مَنْ سَلَكَ طَرِيقًا يَبْتَغِى فِيهِ عِلْمًا سَلَكَ اللّٰهُ بِهِ طَرِيقًا إِلَى الجَنَّةِ، وَإِنَّ الْمَلَائِكَةَ لَتَضَعُ أَجْنِحَتَهَا رِضَاءً لِطَالِبِ اَلْعِلْمِ، وَإِنَّ العَالِمَ لَيَسْتَغْفِرُ لَهُ مَنْ فِى السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِى الأَرْضِ حَتَّى الْحِيتَانُ فِى الْمَاءِ، وَفَضْلُ الْعَالِمِ عَلَى العَابِدِ، كَفَضْلِ الْقَمَرِ عَلَى سَائِرِ الْكَوَاكِبِ، إِنَّ الْعُلَمَاءَ وَرَثَةُ الْأَنْبِيَاءِ، إِنَّ الْأَنْبِيَاءَ لَمْ يُوَرِّثُوا دِينَارًا وَلَا دِرْهَمًا إِنَّمَا وَرَّثُوا الْعِلْمَ، فَمَنْ أَخَذَ بِهِ أَخَذَ بِحَظٍّ وَافِرٍ."

Ebüd Derda, Resulullah'tan (sav) şu hadisi işittiğini nakletti: *"Kim, ilim için yola çıkarsa Allah ona cennete giden yolu kolaylaştırır. Melekler, hoşnutluklarından dolayı ilim talebesine kanatlarını serer. Sudaki balıklara varıncaya kadar yer ve gök ehli, âlim kişinin bağışlanması için Allah'a yakarır. Âlimin abide (ibadet edene) üstünlüğü, (parlaklık ve görünürlük açısından) ayın diğer yıldızlara olan üstünlüğü gibidir. Kuşkusuz âlimler peygamberlerin vârisleridir. Peygamberler, miras olarak ne altın ne de gümüş bırakmışlardır. Onların mirasları ilimdir. Kim, onu alırsa gerçekten büyük bir pay elde etmiş olur."*

(Tirmizi, "İlim", 19)

3

عَنْ عَبْدِ اللّٰهِ بْنِ عَمْرِو بْنِ الْعَاصِ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللّٰهِ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَ سَلَّمَ يَقُولُ: "إِنَّ اللّٰهَ لاَ يَقْبِضُ الْعِلْمَ انْتِزَاعًا، يَنْتَزِعُهُ مِنَ الْعِبَادِ، وَلَكِنْ يَقْبِضُ الْعِلْمَ بِقَبْضِ الْعُلَمَاءِ، حَتَّى إِذَا لَمْ يَبْقَ عَالِمٌ، اِتَّخَذَ النَّاسُ رُءُوسًا جُهَّالاً فَسُئِلُوا، فَأَفْتَوْا بِغَيْرِ عِلْمٍ، فَضَلُّوا وَأَضَلُّوا."

Abdullah bin Amr bin As, Allah Resulü'nü (sav) şöyle derken işittiğini nakleder: *"Kuşkusuz Allah, ilmi kullarının arasından çekip almaz. Bilakis âlimlerin vefatıyla ilmi alır. Sonunda âlim hiç kalmayınca insanlar cahil kimseleri önder edinirler. Onlara birtakım sorular sorulur, onlar da bilgisizce fetva verirler. Böylelikle hem kendileri sapar hem de (insanları) saptırırlar."*

(Buhari, "İlim", 34)

4

عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ رَضِىَ اللّٰهُ عَنْهُ، قَالَ: سَمِعْتُ النَّبِىَّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: "لَا حَسَدَ إِلَّا فِى اثْنَتَيْنِ: رَجُلٍ آتَاهُ اللّٰهُ مَالاً، فَسَلَّطَهُ عَلَى هَلَكَتِهِ فِى الْحَقِّ، وَرَجُلٍ آتَاهُ اللّٰهُ حِكْمَةً، فَهُوَ يَقْضِى بِهَا وَيُعَلِّمُهَا."

İbni Mesud (ra), Nebi'nin (sav) şöyle buyurduğunu haber verdi: *"Sadece şu iki kişiye gıpta edilir: Allah'ın verdiği malı hak yoluna harcayarak tüketen kişi, Allah'ın verdiği hikmetle gerektiği şekilde hükmeden ve onu başkalarına öğreten kişi."*

(Buhari, "Zekât", 5)

5

عَنْ أَبِى هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: "إِذَا مَاتَ الْإِنْسَانُ اِنْقَطَعَ عَنْهُ عَمَلُهُ إِلَّا مِنْ ثَلَاثَةِ أَشْيَاءٍ: مِنْ صَدَقَةٍ جَارِيَةٍ، أَوْ عِلْمٍ يُنْتَفَعُ بِهِ، أَوْ وَلَدٍ صَالِحٍ يَدْعُو لَهُ."

Ebu Hüreyre'den nakledildiğine göre Resulullah (sav) şöyle buyurdu: *"İnsan öldüğünde şu üç ameli dışındaki tüm amellerinin sevabı sona erer: Sadakayı cariye, insanların faydalandığı ilim, arkasından dua eden hayırlı evlat."*

(Ebu Davud, "Vesaya", 14)

6

عَنْ أَبِى أُمَامَةَ البَاهِلِيِّ قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "إِنَّ اللهَ وَمَلَآئِكَتَهُ وَأَهْلَ السَّمَوَاتِ وَالأَرَضِينَ حَتَّى النَّمْلَةَ فِى جُحْرِهَا وَحَتَّى الحُوتَ لَيُصَلُّونَ عَلَى مُعَلِّمِ النَّاسِ الخَيْرَ."

Ebu Ümame el-Bahilî'den aktarıldığına göre Resulullah (sav) şöyle buyurdu: *"Allah, melekler, yer ile gök ehli, yuvasındaki karıncalar ve denizdeki balıklar insanlara ilim öğretenlere salat ederler."*

(Tirmizi, "İlim", 19)

7

عَنْ أَبِى هُرَيْرَةَ يَقُولُ: كَانَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: "اَللّٰهُمَّ إِنِّى أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْأَرْبَعِ: مِنْ عِلْمٍ لَا يَنْفَعُ، وَمِنْ قَلْبٍ لَا يَخْشَعُ، وَمِنْ نَفْسٍ لَاتَشْبَعُ، وَمِنْ دُعَاءٍ لَا يُسْمَعُ."

Ebu Hüreyre'den nakledildiğine göre Resulullah (sav) şöyle buyurdu: *"Allah'ım! Dört şeyden: faydasız ilimden, titremeyen kalpten, doymayan nefisten ve kabul olunmayan duadan sana sığınırım."*

(İbni Mace, "Dua", 2)

8

عَنْ أَبِى هُرَيْرَةَ أَنَّ النَّبِىَّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: "أَفْضَلُ الصَّدَقَةِ أَنْ يَتَعَلَّمَ الْمَرْءُ الْمُسْلِمُ عِلْمًا ثُمَّ يُعَلِّمَهُ أَخَاهُ الْمُسْلِمَ."

Ebu Hüreyre'den nakledildiğine göre Nebi (sav) şöyle buyurdu: *"Sadakanın en faziletlisi, Müslüman kişinin öğrendiklerini Müslüman kardeşine öğretmesidir."*

(İbni Mace, "Sünnet", 20)

9

عَنْ أَبِى الدَّرْدَاءِ قَالَ: خَطَبَنَا رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ سَلَّمَ فَقَالَ : "نَضَّرَ اللهُ امْرَأً سَمِعَ مِنَّا حَدِيثًا فَبَلَّغَهُ كَمَا سَمِعَهُ، فَرُبَّ مُبَلَّغٍ أَوْعَى مِنْ سَامِعٍ..."

Ebüd Derda anlatıyor: Resulullah (sav) bize bir konuşma yaptı ve şöyle buyurdu: *"Allah, bizden bir söz işitip onu işittiği gibi (başkasına) ulaştıran kişinin yüzünü ak etsin. Kendisine (bilgi) ulaştırılan nice kimseler vardır ki onu işiten (ve kendisine aktaran) kimseden daha kavrayışlıdır..."*

(Tirmizi, "İlim", 7)

10

عَنْ أَبِى هُرَيْرَةَ (رَضِىَ اللهُ عَنْهُ) قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ سَلَّمَ : "اَللّٰهُمَّ انْفَعْنِى بِمَا عَلَّمْتَنِى وَعَلِّمْنِى مَا يَنْفَعُنِى وَزِدْنِى عِلْمًا..."

Ebu Hüreyre'den (ra) rivayet edildiğine göre Resulullah (sav) şöyle buyurmuştur: *"Allah'ım, bana öğrettiklerinle beni faydalandır. Bana fayda verecek ilmi bana öğret ve ilmimi artır..."*

(İbni Mace, "Sünnet", 23)